

att Toke stupat på en sådan än på Öland, som ristningen skulle tolkas, om ingen runa vore utelämnad.

Översättning: Röd reste denna sten efter Toke, sin broder, som blev dräpt i England, en kämpe mycket god.

105. Kärna kyrkogård, Hanekinds hd.

Pl. XXXV. Fig. 2.

Litteratur: B. 849; L. 1144; W. 88; Peringskiöld, *Mon.* VII; Teckning av B. Fr. Benzelius 1739 i Upps. cod. R. 55 Celsii saml.; Broocman, *Beskr. öfver Östergötland*, s. 283; P. A. Säve, *ATS.* I, s. 80; *Reseberättelse*; C. F. Nordenskiöld, *Östergötlands fornminnesför. tidskr.* I, s. 21; *Reseber.* 1870, s. 27, teckn. pl. II; E. Ihrfors, *Ostrogothia sacra*, s. 28, teckn.

Bautil och Peringskiöld angiva runstenens plats vara »Kärna kyrkelucka», Broocman säger den vara »i ringmuren västerut», P. A. Säve fann den uppsatt vid västra porten, där den nu ock står 8 steg från kyrkogårdsporten på högra sidan om gången från porten räknat.

Ämnet är grå granit. Höjden 2,2 m, bredden vid foten, där ristningen slutar, 1,2 m, i toppen, tangerande runslingans övre linie, 50 cm, tjockleken 25 cm. Runslingans bredd är 14 cm.

Ristningen är synnerligen tydlig. Inskriften börjar med ett kolon. Mellan **fapur** och **sin** saknas kolon. Sista ordet är **kisa**, icke **gisa**, såsom Nordenskiöld oriktigt läser.

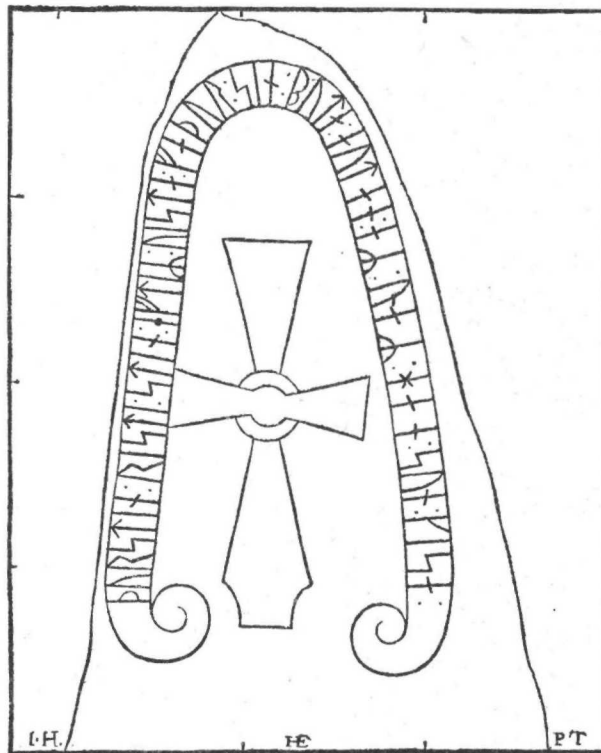
Inskriften är följande:

: þurstln : risti : stin : iftir : uista : fapur sin :						
	5	10	15	20	25	30
buta :	nutan :	ar :	uar :	han :	sun :	kisa :
35	40	45	50	55		

Den avlidnes namn är en sammandragen form av namnet isl. *Véseti*, vilket namn i runor ristas **uasati** L. 978 Tidö, **uisiti** L. 254, 507, 190, **uiseti** L. 460 men **uesti** L. 1237, **uisti** D 8vo 37; L. 49; L. 379; L. 1014, fsv. *Væste*, se Lundgren, *Personnamn*. I fda.

finnes *Westi*, *Wisti*, O. Nielsen, *Olddanske Personnavne*. Det kan icke avgöras, om **uista** varit uttalat i nom. sing. som *Væsti* eller *Vīsti*.

14—151554. Östergötlands runinskrifter.

B. 849.

Adj. isl. *nýtr*, fsv. *nyter* 'duglig, duktig, hurtig' är mera sällsynt som lovord åt den avlidne men förekommer också **fapur sin : nytan** L. 917 Öja; **miuk nutan trik** L. 640 Ö. Ryd; **fapur × sin × manutan** L. 371 Glia och förkortat **nu** Ög. 15, 21 (**sun : sinnu**).

Namnet **kisa** gen. sing. hör till fsv. *Gise* som Lundgren, *Personnamn*, anser vara dels främmande, dels en i Sverige uppkommen förkortning av *Gismund* eller dylika namn, vilken senare uppkomst visas genom namnets förekomst i denna runinskrift, den enda, där det förekommer. Skrivningen *Giismunder*, Lundgren, *Personnamn*, antyder långt *ī*. Sammalunda bör då kortnamnet *Gīse* antagas ha långt *ī*.

Relativsatsen **ar : uar : han : sun : kisa ær var hann sun Gīsa** är lika ofullständigt underordnad huvudsatsen, som t. ex. isl. *þann konung, er undir honum* (∅: under vilken) *eru skattkonungar*, Fritzner, *Ordbog*², s. 345 a.

Översättning: Torsten reste stenen efter Viste, sin fader, en duktig bonde, som var son till Gise.

106. Kärna kyrkogård, Hanekinds hd.

Pl. XXXVI. Fig. 1.

Litteratur: L. 1143; W. 87; Broocman, *Beskr. öfver Östergötland*, s. 283; C. F. Nordenskjöld, *Östergötlands fornminnesför. tidskr.* I, sid. 22; *Reseber.* 1870, s. 27, teckn. pl. II; E. Ihrfors, *Ostrogothia sacra*, s. 28, teckn.

Broocman yttrar: »Förutom nyssnämnda runsten (Ög. 105) är här ock en uti Västra Kyrkodören till tröskelsten lagd, hvars Runor åldern gjort oläsliga». Wiede (W. 87) antager detta vara samma sten som det här behandlade fragmentet, vilket står invid gången t. v. om västra kyrkogårdsporten.

Stenen är ett fragment av grå granit, som utgör nedre ändan av en utan tvivel ståttig runsten. Bredden är 1,21 cm; höjden nu blott 80 cm, tjockleken till vänster 14 cm, till höger 28 cm.

I högra övre hörnet synes ändan av runslingan, 14 cm bred. Av inskriften finnes blott ett begynnande kolon, första runan **þ**, vars bistav är vänd uppåt, samt staven och översta delen av bistaven till den andra runan, som säkert varit **u**. Runornas toppar hava alltså varit riktade inåt stenen, vilket ock är fallet på de två andra runstensfragment, som finnas vid Kärna, Ög. 107, 108. Inskriften på dessa visar, att båda omöjligen kunna ha tillhört samma runsten, men alldeles omöjligt är icke, att Ög. 107 kan tillhöra övre delen av Ög. 106, jfr Ög. 107.

Inskriften börjar med **: þu-**, vilket kan förmodas vara början till namnet på samme **þurstin**, som rest Ög. 105. Då Ög. 105 har pret. **risti**, kan alltså blott Ög. 107, som ägt samma form, hava hört tillsammans med Ög. 106.